

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Socjolingwistyka (Konwersatorium), PG_00137276						
Kierunek studiów	Japonistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	3	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Kultury i Języków Azji Wschodniej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Żanna Śładkiewicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania języka w przestrzeni społecznej oraz z historią, teoretycznymi podstawami i głównymi nurtami socjolingwistyki, jej aparaturą pojęciową i metodologią.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[JAPL3_K02] Jest przygotowana do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania na rzecz integracji kulturowej, promowania kultury i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	Jest przygotowany do uczestnictwa w różnych grupach posługujących się różnymi socjolektami.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[JAPL3_W08] Rozumie powiązania nauk o kulturze oraz językoznawstwa z wiedzą o komunikacji międzykulturowej oraz naukami socjologicznymi w zakresie właściwym dla kierunku Japonistyka.	Rozumie powiązania socjolingwistyki z wiedzą o komunikacji międzykulturowej oraz naukami pokrewnymi.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[JAPL3_U02] Potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych, poprzedzoną właściwym doбором metod i narzędzi badawczych charakterystycznych dla językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, a także literaturoznawstwa i nauk ekonomicznych w zakresie właściwym dla Japonistyki.	Potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych, poprzedzoną właściwym doбором metod i narzędzi badawczych charakterystycznych dla socjolingwistyki.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[JAPL3_W09] W zaawansowanym stopniu zna dokonania, ośrodki i szkoły badawcze oraz rozumie specyfikę przedmiotową, najnowsze osiągnięcia i kierunki rozwoju w językoznawstwie i naukach o kulturze i religii oraz literaturoznawstwie i antropologii kulturowej.	W zaawansowanym stopniu zna dokonania, ośrodki i szkoły badawcze oraz rozumie specyfikę przedmiotową, najnowsze osiągnięcia i kierunki rozwoju w zakresie socjolingwistyki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[JAPL3_U04] Umie samodzielnie i pod kierunkiem opiekuna naukowego zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze, korzystając z różnych źródeł w języku polskim, japońskim i wybranym języku obcym.	Analizując źródła zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności związane z socjolingwistyką.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[JAPL3_W01] Zna terminologię z zakresu nauk humanistycznych takich jak nauki o kulturze i religii oraz językoznawstwo, a także literaturoznawstwa, historii, antropologii kulturowej, filozofii i nauk o sztuce, właściwych dla kierunku Japonistyka.	Zna terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną socjolingwistyki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[JAPL3_K01] Ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności fachowych, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju w zakresie umiejętności profesjonalnych, a także kompetencji personalnych i społecznych.	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy socjolingwistycznej, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju w zakresie umiejętności profesjonalnych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[JAPL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji ze źródeł w języku polskim, japońskim i wybranym języku obcym, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego.	Potrafi samodzielnie informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[JAPL3_U03] Potrafi w sposób zgodny z zasadami obowiązującymi w językoznawstwie, naukach o kulturze i religii, naukach ekonomicznych i naukach o sztuce opracować wyniki badań i dokonać ich prezentacji.	Potrafi w sposób zgodny z zasadami obowiązującymi w zakresie socjolingwistyki opracować wyniki badań i dokonać ich prezentacji.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy		
	[JAPL3_U07] Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi i pojęciami w zakresie językoznawstwa.	Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi i pojęciami w zakresie socjolingwistyki.	Sposób weryfikacji i oceny efektu [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Socjolingwistyka jako dyscyplina naukowa, jej przedmiot i metody badań. Historia i rozwój socjolingwistyki, związek socjolingwistyki z innymi dziedzinami nauk. Językoznawcze i socjologiczne źródła socjolingwistyki. Kierunki i metody badań socjolingwistycznych. Kategorie socjologiczne a język. Społeczne determinanty języka, wariantowość języka. Podstawowe pojęcia socjolingwistyki: sytuacja językowa, społeczność komunikacyjna, kompetencja komunikacyjna i socjolingwistyczna, dwu- i wielojęzyczność, diglosja itd. Język w środowiskach wieloetnicznych: języki pidżynowy, język kreolski; code-switching, mieszanie kodów. Języki mniejszościowe i regionalne w Polsce. Dwujęzyczność w Polsce. Społeczne determinanty komunikacji językowej. Wpływ społeczeństwa na język i jego zróżnicowanie: żargon, gwara, socjolekt, profesjolekt, odmiany języka ze względu wiek i płeć. Typologia socjolektów i charakterystyka wybranych socjalnych odmian języka polskiego i azjatyckiego. Język a tożsamość etniczna, narodowa, europejska. Języki, narody, państwa. Język a kultura. Język a rzeczywistość: relatywizm językowy. Klasyfikacja języków. Klasyfikacja historyczna, geograficzna, typologiczna. Klasyfikacja socjolingwistyczna, status języków (języki państwowe, urzędowe, literackie, regionalne). Problem rozgraniczenia języków i dialektów. Pojęcie polityki językowej. Podstawowe akty prawne i dokumenty dotyczące funkcjonowania języków w Europie. Polskie ustawy językowe. Polska polityka językowa. Konflikty językowe w Europie i w Polsce. Miejsce języka polskiego w Europie.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium ustne	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Grabias S. Język w zachowaniach społecznych. Lublin 2003. Handke K., Socjologia języka, Warszawa 2008. Lipińska E. Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności. Kraków, 2003. Lubaś W. O polskim zarysie socjolingwistyki. Plan metodologiczny, Socjolingwistyka, 1994, XIV, s. 718. Lubaś W., Polityka językowa, Opole 2009. Pawłowski Adam, Problemy polskiej polityki językowej w Unii Europejskiej, Socjolingwistyka 20, Kraków 2006, s. 7-17. Piekot T., Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do badań socjolektów. Wałbrzych 2008. Shumarowa N., Podstawy socjolingwistyki, Tyczyn 2004. Skudrzyk Aldona, Urban Krystyna, Małe ojczyzny. Świadomość językowo-kulturowa społeczności lokalnych, Katowice 2010. Jarząbek K., Pocałunek jako znak i jego funkcje w porozumiewaniu się, Socjolingwistyka 20, s. 55- 65. Kołodziejek E. My chcemy gola! O komunikacji językowej w subkulturze kibiców piłkarskich (w:) Retoryka codzienności. Zwyczaje językowe współczesnych Polaków pod red. M. Marcjanik, Warszawa 2006, s. 332-352. Kuryło E., Socjolingwistyczne uwarunkowania aktów mowy, Socjolingwistyka 19, s. 7-19. Kuryło E., Urban K., Funkcje uśmiechu w komunikacji, Socjolingwistyka 20, s. 37-55.	

	Uzupełniająca lista lektur	Dejna K., Dialekty polskie, Warszawa 1973. Język polski w europejskiej przestrzeni kulturowo-językowej, red. S. Gajda, Opole 2008. Kołodziejek E. Struktura zasobu leksykalnego języka współczesnych subkultur, Studia Językoznawcze t. 3. Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny. Szczecin 2004. Kurek H. (red.), Języki słowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym, Kraków 2012. Leszczyńska K., Skowronek K., Socjologia języka/socjolingwistyka a społeczna analiza dyskursu. Perspektywa socjologa i językoznawcy, Socjolingwistyka 24-25, s. 7-29. Majewicz Alfred F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989. Marcjanik M. Typologia polskich wyrażen językowych o funkcji grzecznościowej (w:) Język a kultura. T. 6. Wrocław, 1992. Masenko Ł., Język i społeczeństwo. Wymiar postkolonialny, Gdańsk 2008. Piotrowski A., Ziółkowski M., Zróżnicowanie językowe i struktura społeczna, Warszawa 1976. Socjolingwistyczne badania w teorii i praktyce, Gdańsk, tom 1-6, 2014-2018 (wybrane artykuły). Tortosa Juan M., Polityka językowa a języki mniejszości. Od Wieży Babel do Daru Języków, Warszawa 1986. Warchała J., Krzyżyk D. (red.) Polityka językowa w Unii Europejskiej, Katowice 2008.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.